

Lokal Forsikring G/S
Holsted Park 15
4700 Næstved
CVR-nr. 68 50 98 15
www.lokal.dk

Forsikringsbetingelser for **ERHVERVS- OG PRODUKTANSVARSFORSIKRING FOR VVS-INSTALLATØRER**

I tilslutning til dansk lovgivning om forsikringsaftaler m.v.

Indholdsfortegnelse:

10	Hvem er dækket?
20	Forsikringens omfang
25	Geografisk dækningsområde
30	Ikke dækkede skader/tab, gældende for hele policen
40	Dækningssum og selvrisiko
50	Ikrafttrædelsestidspunkt
60	Anmeldelse af skade
70	Risikoforandringer
80	Særlige udvidelser for VVS- installatører
80.10	Følgeskader
80.11	Skade på genstande i sikredes varetægt
80.12	Jordarbejde
80.13	Formuetabsdækning
80.14	Rådgiveransvarsdækning
80.15	EI- arbejde
80.16	Naturgasanlæg
80.17	Egen anvendelse af løfteredskaber og lifte
80.18	Selvrisiko ved ild eller eksplosion
80.19	Omstilling af låse
80.20	Ophørsdækning
90.	Fællesbetingelser

Betingelses nr. 2201.09.14

10 HVEM ER DÆKKET?

- 10.1 Forsikringen dækker forsikringstageren og de i forsikringstagerens tjeneste værende personer.

20 FORSIKRINGENS OMFANG

- 20.1 Forsikringen dækker sikredes erstatningsansvar for skade (og tab jvf. punkt 80)) påført personer eller ting under udøvelse af VVS - virksomhed, samt erstatningsansvar, der pålægges sikrede som ejer eller bruger af bygning og grundareal, der benyttes ved virksomhedens drift.
- 20.2 Forsikringen dækker endvidere sikredes hæftelsesansvar for forsikringsbegivenheder forvoldt af de af sikrede antagne underentreprenører/-leverandører. Det er en forudsætning for dækningen at sikrede ikke har begrænset Lokal Forsikrings ret til regres mod skadevolder. Dækningen er på subsidær basis, og i henhold til forsikringens øvrige betingelser og vilkår.
- 20.3 Forsikringen er udvidet til at dække sikredes ansvar som bygherre, for skader forvoldt ved nybygning, ombygning eller tilbygning til den forsikrede virksomhed, herunder skade forvoldt ved op- og udgravningsarbejder.

Forsikringen dækker dog ikke ansvar for skade i forbindelse med:

- a. Skade på bygning eller anlæg beliggende mindre end 5 meter fra udgravninger
  - b. Skade på ting tilhørende lejere eller andre, og som befinder sig i en ejendom, der er under ombygning, tilbygning eller reovering
  - c. skader der kan henføres til fejl eller mangler i projekt- og tegningsmateriale
  - d. Permanent eller midlertidig grundvandssænkning
  - e. Ramning og nedvibrering af pæle og spuns
  - f. Optrækning og opvibrering af pæle og spuns
  - g. Undermuring og understøbning
  - h. Afstivningsarbejde
  - i. Nedbrydningsarbejde
  - j. Sprængningsarbejde
- 20.4 Såfremt sikrede er erstatningsansvarlig for ansattes tilskadekomst, er forsikringen udvidet til at dække kommuners regreskrav for udbetalte sygedagpenge. Dækningen ydes uanset om skadelidte har ansættelsesmæssig aftale om fuld løn under sygdom eller ej. Denne dækning gælder kun for skader der er sket efter d. 01.01.2006.
- 20.5 Forsikringen omfatter forsikringsbegivenheder konstateret i forsikringstiden, uanset på hvilket tidspunkt et ansvarspådragende forhold måtte være begået.
- 20.6 I forbindelse med overgangen fra "claims made" dækningsprincippet til konstateret, er forsikringen udvidet til at omfatte sikredes ansvar, der
- a. udspringer af krav rejst mod sikrede i forsikringstiden for nærværende police, hvor skaden/tab er konstateret/indtruffet før policens ikrafttrædelsesdato,
  - b. udspringer af krav rejst mod forsikrede i forsikringstiden for tidligere udstedte policer, når sikrede ikke kan opnå dækning under disse som følge af overskridelse af anmeldelsesfristen.

Dækningen er dog altid betinget af at,

- ⌘ sikrede straks skriftligt underretter selskabet om kravet, når dette rejses overfor sikrede,
- ⌘ selskabet ikke hæfter for krav, der udspringer af skade eller tab som sikrede har anmeldt til tidligere forsikringsdækning inden datoen for nærværende forsikring ikrafttrædelse,
- ⌘ selskabets samlede hæftelse dog aldrig kan overstige nærværende polices maksimale dækningssum pr. forsikringsår,
- ⌘ selskabet ikke hæfter for noget krav som udspringer af skade eller tab konstateret før tidligere selskabs polices ikrafttrædelsesdato,
- ⌘ selskabet ikke hæfter for noget krav omfattet af nærværende udvidelse, hvis en tidligere etableret forsikringspolice på claims made betingelser dækker kravet, eller hvis årsagen til at kravet ikke er dækket på en sådan forsikring, er, at dækningssummerne på den tidligere police er opbrugt.

20.7 Skade der anmeldes mere end 10 år efter forsikringens ophør dækkes ikke. (se dog ophørsdækningen under punkt 80.20)

25 GEOGRAFISK DÆKNINGSOMRÅDE

25.1 Forsikringen dækker ansvar for forsikringsbegivenheder, som er indtruffet i hele verden ekskl. USA og Canada.

Forsikringsbegivenheder omfattet af punkt 80.10, som er indtruffet uden for det ovenfor angivne geografiske område, dækkes kun , såfremt skaden er forvoldt af et produkt eller en ydelse som - i uændret stand, i bearbejdet stand eller som en bestanddel af andre produkter eller ydelser - er bragt udenfor det ovenfor nævnte geografiske område.

- ⌘ enten i ikke erhvervsmæssigt, privat øjemed
- ⌘ eller i erhvervsmæssigt øjemed, uden at sikrede havde eller burde have kendskab hertil.

Anden forsikringsbegivenhed end den der er omfattet af punkt 80.10, sket uden for det ovenfor angivne geografiske område, dækkes kun , såfremt begivenheden er forvoldt af sikrede under rejse eller midlertidigt ophold og ikke skyldes sikredes arrangement af eller deltagelse i udstillinger, demonstration af produkter eller ydelser, betjening af maskiner eller maskinelle anlæg eller anden deltagelse i produktionsprocesser.

30 IKKE DÆKKET SKADE/TAB, GÆLDENDE FOR HELE INSTALLATØR ANSVARSFORSIKRINGEN

Forsikringen dækker ikke ansvar for :

- 30.1 skade, der skyldes, at produkter eller ydelser ikke er leveret eller ikke leveret rettidigt,
- 30.2 skade, når ansvaret følger af et tilsagn fra sikrede om en anden erstatningsydelse, eller et videregående ansvar, end hvad der følger af almindelig erstatningsregler. (se dog punkt 20.2),
- 30.3 formuetab, der ikke er en følge af en af forsikringen dækket skade på personer eller ting (med mindre andet fremgår af punkt 80.13 og 80.14),
- 30.4 skade på ting forårsaget ved ethvert jordarbejde, nedbrydnings- eller neddræningsarbejde samt grundvandssænkning i forbindelse med hermed, eller ved den sikredes brug af sprængstoffer (se dog 80.12),
- 30.5 forurening af eller igennem luft, jord eller vand samt derved forvoldt skade på personer eller ting. Dog dækkes sådant ansvar, såfremt både årsag til skaden og virkning af skaden er opstået uventet, utilsigtet og ved et pludseligt uheld og ikke er en følge af, at sikrede har tilsidesat de til enhver tid gældende offentlige forskrifter, ved en grov uagtsomhed.
- 30.6 skade forvoldt ved benyttelse af motordrevet køretøj.

Såfremt der er tegnet motorkøretøjsforsikring for sådant køretøj, dækker nærværende forsikring på policens almindelige betingelser det ansvar, der ikke omfattes af motorkøretøjsforsikringen,
- 30.7 skade forvoldt af sikredes hunde eller ved sikredes benyttelse af søfartøj eller luftfartøj eller forårsaget af sikrede som jæger i det omfang, sådant ansvar dækkes af jagtforsikringen,
- 30.8 skade, der omfattes af paragraf 1 i lov om erstatning for atomskader (nuklear skader)
- 30.9 skade forvoldt af sikrede med forsæt eller under selvforskyldt beruselse,
- 30.10 skade, der skyldes mangler eller andre ikke-kontraktmæssige egenskaber ved produkter eller ydelser
  - ⊠ såfremt skaden kan henføres til et groft uforsvarligt forhold i forbindelse med ledelsen af virksomheden, eller
  - ⊠ såfremt forsikringstageren eller den, hvem det på hans vegne påhviler at lede virksomhedens drift,
    - a) var vidende om mangelen eller den ikke-kontraktmæssige egenskab,
    - b) ved grov uagtsomhed var skyld i sit ukendskab hertil,
    - c) har hidført den med forsæt,
- 30.11 skade, der skyldes at urigtige oplysninger om anvendeligheden af leverede produkter eller ydelser er givet af sikrede med forsæt eller grov uagtsomhed, uanset formen for en sådan oplysning,

- 30.12 skade på ting, når skaden skyldes sikredes groft utilbørlige tilsidesættelse af elementære sikkerhedsforanstaltninger,
- 30.13 tab ved luftfarts- eller skibsfartsdrift, forårsaget af installationsarbejder eller leverede produkter, (for eksempel, at fly står stille på jorden samt at skibe ikke kan afsejle).
- 30.14 krav der direkte eller indirekte hidrører fra sundhedsskadelige virkninger forbundet med asbest,
- 30.15 krav der direkte eller indirekte hidrører fra råd og svamp i bygninger eller bygningsdele, dog kun såfremt kravet udspringer fra ydelser præsteret eller produkter leveret udenfor Norden,

40. DÆKNINGSSUM OG SELVRISIKO

- 40.1 For ansvarsdækningen gælder den for policen angivne dækningssum og selvrisiko. Beløbene indeksreguleres ikke.

Det præciseres, at ved en forsikringsbegivenhed, der udløser selvrisici samt erstatninger under forskellige dækninger på policen, er udelukkende den højeste selvrisiko gældende.

- 40.2 Er dækningssummen mindre end det idømte erstatningsbeløb, er Lokal Forsikring kun pligtig at tilsvare den del af renten og sagsomkostningerne, som svare til det erstatningsbeløb Lokal Forsikring skal betale.

5.0 IKRAFTTRÆDELSE

- 50.1 Forsikringen dækker fra den i policen fastsatte dato kl. 00 midnat, medmindre der i policen er aftalt et andet ikrafttrædelsestidspunkt.

60 ANMELDELSE AF SKADE

- 60.1 Så snart sikrede får at vide eller må formode, at der vil blive rejst erstatningskrav mod virksomheden, skal der straks gives skriftlig meddelelse til Lokal Forsikring herom, og sikrede skal overlade varetagelse af hans interesser i enhver henseende til Lokal Forsikring eller Lokal Forsikrings advokat.

Sikrede er forpligtet til at yde Lokal Forsikring enhver bistand til sagens oplysning og afslutning.

Sikrede er ikke berettiget til at udbetale nogen erstatning eller anerkende nogen erstatningspligt med bindende virkning for Lokal Forsikring, med mindre han derved kun opfylder sin retspligt.

Er sikredes erstatningspligt fastslået, og erstatningens størrelse er bestemt, betaler selskabet skadeserstatningen umiddelbart til den skadelidte, med mindre denne er fyldestgjort af sikrede. Sikredes øvrige kreditorer kan kun i sidstnævnte tilfælde erhverve nogen ret til erstatning.

60.2 Flere erstatningskrav, som er rejst mod sikrede på grund af skade eller tab, der skyldes det samme ansvarspådragende forhold, betragtes som én forsikringsbegivenhed (serieskadekrav).

Serieskadekravet anses for rejst på det tidspunkt, hvor det første krav i serien rejses. Er første krav i serien rejst udenfor forsikringstiden, er ingen del af serieskaden dækket af denne forsikring.

70 RISIKOFORANDRING

70.1 Hvis der sker ændringer i den i policen anførte risiko, skal dette uden ophold anmeldes til selskabet, der da træffer bestemmelse om, hvorvidt og på hvilke vilkår forsikringen kan fortsætte.

70.2 Har sikrede ikke foretaget sådan anmeldelse, hæfter selskabet i skadetilfælde kun på de vilkår og i det omfang, i hvilket det mod den aftalte præmie ville have fortsat forsikringen, hvis forandringen havde været bekendt. Selskabet hæfter dog ikke for skade eller tab omfattet af punkt 80, hvis skaden eller tabet er forvoldt af andre produkter eller ydelser end de i policen angivne, eller hvis skaden er indtrådt uden for det i policen angivne dækningsområde, jf. punkt 25.

80 SÆRLIGE UDVIDELSER FOR VVS-INSTALLATØRER

I nedenstående skade-/tabssituationer er forsikringen udvidet til at dække sikredes erstatningsansvar for forsikringsbegivenheder indtruffet indenfor det i punkt. 25 anførte geografiske område.

80.10 FØLGESKADER

Følgeskader afledt af mangler eller ikke-kontraktmæssige egenskaber ved produkter og ydelser, er dækket såfremt den forsikrede virksomhed er en VVS-virksomhed uden seriefremstilling af produkter og såfremt virksomheden ikke fabrikterer, importerer og/eller leverer industrielle maskiner og anlæg, der helt eller delvis indgår i produktionsprocesser. Ved seriefremstilling forstås produktion til lager, uanset antal, og hvis produktionsapparatet specielt er indrettet til denne produktion. Såfremt sikrede ønsker dækning for skade forvoldt af seriefremstillede produkter, skal denne dækning etableres på en særskilt produktansvarsforsikring.

Indtil aflevering har fundet sted, dækker forsikringen ikke ansvar for skade på selve produktet eller ydelsen.

Opstår der en umiddelbar fare for, at en dækningsberettiget skade vil indtræde, dækker forsikringen de udgifter og tab, som er forbundet med foretagelse af de til farens afværgelse nødvendige udgifter, dog max. kr. 5.000.000.

Udgifter til opsporing, undersøgelse, hjemtagelse, tilintetgørelse, reparation eller anden form for afhjælpning af en mangel ved de ikke-kontraktmæssige produkter eller ydelser er ikke omfattet af forsikringen, med mindre andet følger af 80.13 eller 80.14.

80.11 SKADE PÅ GENSTANDE I SIKREDES VARETÆGT

Skade på genstande i sikredes varetægt, herunder skade på genstande som sikrede har haft til behandling/bearbejdning, uanset om skaden sker under eller efter hvervets udførelse.

Dækningen ydes under følgende forudsætninger:

- ☒ Det er en betingelse, at sikrede har den skadelidte genstand i sin varetægt som følge af hans almindelige erhvervsudøvelse som VVS-installatør.
- ☒ For nærværende udvidelse gælder en særlig selvrisiko på kr. 5.000 pr. forsikringsbegivenhed. Har forsikringstageren valgt en højere selvrisiko, vil denne dog også finde anvendelse for skader omfattet af punkt 80.11.
- ☒ Af den for ansvarsforsikringen gældende dækningssum kan maksimumerstatningen på den enkelte skade ikke overstige kr. 2.000.0000 pr. forsikringsbegivenhed, og kr. 5.000.000 pr. forsikringsår.

Driftstabserstatning dækkes med overskydende sum op til den for policen gældende kombinerede dækningssum.

Nærværende forsikringsdækning er subsidær i forhold til en eventuelt tegnet løsøre- eller transportforsikring.

80.12 JORDARBEJDE.

Uanset undtagelsen i 30.4 yder forsikringen dækning for skade opstået ved udførelse af traditionelle ud- og opgravningsarbejder, under forudsætning af, at sikrede kan dokumentere, at der forinden arbejdets påbegyndelse;

- ☒ er indhentet gravetilladelse fra myndigheder/grundejer, hvor dette kræves, og
- ☒ er indhentet oplysning hos LER og herefter indhentet kortmateriale hos ledningsejere og undersøgt hvor ledninger, kabler og kloakker faktisk er placeret i jorden. Kortmaterialet skal være aktuelt og benyttes på arbejdsstedet.

Ved enhver skade på ledninger, kabler og kloakker bærer sikrede en selvrisiko på 10% af skaden, dog minimum kr. 5.000.

80.13 FORMUETABSDÆKNING - ANSVARSPÅDRAGENDE PRODUKTER OG YDELSER.

Forsikringen er udvidet til at dække sikredes erstatningsansvar for formuetab, herunder driftstab, tidstab, avancetab eller andet indirekte tab.

Det er en betingelse for dækningen, at tabet er opstået som følge af en mangel/defekt/fejl ved et leveret ikke seriefremstillet VVS produkt/anlæg eller en VVS-relateret arbejdsydelse. For dækningen af sikredes erstatningsansvar afledt af rådgivningsydelser henvises til 80.14

Forsikringssummen for nærværende udvidelse er begrænset til kr. 2.000.000 pr. forsikringsbegivenhed, dog maksimalt kr. 5.000.000 pr. forsikringsår.

Sikrede bærer en selvrisko på kr. 10.000 pr. begivenhed omfattet af nærværende udvidelse af dækningen. Har sikrede valgt en højere generel selvrisko, vil denne dog være gældende.

Udvidelsen gælder for tab konstateret i forsikringstiden jf. 20.5

Nærværende udvidelse dækker ikke ansvar for:

- ⊠ Omlevering af det mangelfulde produkt/ydelse
- ⊠ Reparationsudgifter til udbedring af selve manglen ved produktet/ydelsen, dog dækkes omkostninger til retablering i form af nødvendig ophugning og frilægning af rør i forbindelse med materialefejl og/eller forkert nedlagt/monteret indendørs gulvvarme rør.
- ⊠ Tab som følge af forsinkelse eller manglende levering af produktet/ydelsen,
- ⊠ Omkostninger til tilbagekaldelse af produkter,
- ⊠ Person- og tingskade og deraf afledte krav,
- ⊠ Overtrædelse af andres immaterielle rettigheder,
- ⊠ Tab der skyldes fejl i regnskab eller bogholderi,
- ⊠ Bestyrelses- og direktionsansvar,
- ⊠ Tab som skyldes afgivne garantier om omkostninger, udgifter eller priser, herunder feasibility studier udført for andre,
- ⊠ Erstatningsposter som den sikrede har påtaget sig i kontrakt eller ved anden aftale, og som er videregående, end hvad der følger af almindelige erstatningsregler,
- ⊠ Bøder, herunder pønalerstatning (punitive/liquidated damages),
- ⊠ Kriminelle eller forsætlige handlinger eller undladelser begået af sikrede og sikredes ansatte,
- ⊠ Formuetab omfattet af forsikringens øvrige dækninger.

80.14 RÅDGIVERANSVARSDÆKNING.

Forsikringen er udvidet til at omfatte sikredes erstatningsansvar for person- og tingskade, samt formuetab, herunder driftstab, avancetab eller andet indirekte tab. Det er en betingelse for dækning, at tabet er opstået som følge af rådgivning ydet til en tredje part. Med rådgivning/rådgivningsydelse menes:

- ⊠ Immateriel design, -projektering, -specifikation,

- ⌘ Tekniske beregninger og informationer,
- ⌘ Undersøgelse, tilsyn og supervision,
- ⌘ Salg af knowhow.

Det er en dækningsmæssig forudsætning, at rådgivningsydelsen angår forhold, som ligger indenfor sikredes kompetence som VVS-installatør.

Forsikringssummen for nærværende udvidelse er begrænset til kr. 1.000.000 pr. forsikringsbegivenhed, dog maksimalt kr. 2.000.000 pr. forsikringsår.

Sikrede bærer en selvrisiko på kr. 10.000 pr. begivenhed omfattet af nærværende udvidelse af dækningen. Har sikrede valgt en højere generel selvrisiko, vil denne dog være gældende.

Udvidelsen gælder for tab konstateret i forsikringstiden jf. 20.5

Rådgivningsansvar dækker ikke ansvar for:

- ⌘ Fejl i rådgivningsydelser, når skadelidte har direkte eller indirekte økonomiske interesser i de sikrede parter, eller hvor sikrede direkte eller indirekte har økonomiske interesser i den skadelidte part,
- ⌘ Fejl i rådgivningsydelser, når sikrede - ud over rådgivning og bistand - medvirker eller har medvirket som entreprenør (total-, hoved-, eller fagentreprenør), leverandør, producent, sælger, bygherre, udlejer, eller hvad der kan sidestilles hermed til samme projekt/opgave. Undtaget er dog udelukkende skader på/tab vedrørende den del af projektet/opgaven, som sikrede har medvirket til med andet end rådgivningsydelser,
- ⌘ Tab som skyldes den tid som sikrede anvender på sagens opklaring og udbedring, herunder omprojektering og tilsyn i forbindelse hermed,
- ⌘ Tab som følge af forsinkelse eller manglende præstelse af rådgivningsydelsen,
- ⌘ Erstatningsposter som sikrede har påtaget sig i kontrakt eller anden aftale, og som er videregående, end hvad der følger af almindelige erstatningsregler,
- ⌘ Bøder, herunder pønalerstatning (punitive/liquidated damages),
- ⌘ Tab som skyldes afgivne garantier eller estimater om omkostninger, udgifter eller priser,
- ⌘ Formuetab som skyldes sikredes grove uagtsomhed,
- ⌘ Kriminelle eller forsætlige handlinger eller undladelser begået af sikrede og sikredes ansatte,
- ⌘ Overtrædelse af andres immaterielle rettigheder,
- ⌘ Krænkelser, herunder æres krænkelser og diskrimination,
- ⌘ Tab som er dækningsberettiget under policens øvrige udvidelser

80.15 EL-ARBEJDE

Forsikringen er udvidet til, indenfor policens forsikringsbetingelser i øvrigt, at dække de i Lov nr. 161 af 5. marts 1989 om Autorisation af El-installatører m.v, paragraf 1, stk. 3-5 nævnte arbejder.

80.16 NATURGASANLÆG.

Uanset det i punkt 80.10,(sidste linje) anførte, er forsikringen udvidet til at dække ansvar for brand- og eksplosionsskader på sikredes egen VVS- entreprise (materialer og arbejds løn) efter aflevering har fundet sted, når skaden skyldes fejl eller mangler i forbindelse med installation af naturgas anlæg

80.17 EGEN ANVENDELSE AF LØFTEREDSKABER OG LIFTE.

Det præciseres, at sikredes ansvar for skade forvoldt ved egen anvendelse af lifte, kraner og anden form for løftegrej er omfattet af forsikringsdækningen dog jf. 30.6 (motoransvar).

Skade på løftede genstande samt skade på løfteredskabet/kranen er ikke dækket.

Sikredes ansvar for skade som skyldes udlejning af lifte og løfteredskaber er ikke omfattet af forsikringen, og kræver særskilt forsikring.

80.18 SELVRISIKO VED ILD ELLER EKSPLOSION.

Ved enhver tingskade forvoldt ved ild eller eksplosion andrager selvriskoen 10%, dog højst kr. 30.000

80.19 OMSTILLING AF LÅSE.

Forsikringen er udvidet til at dække udgifter til omstilling af låse og genfremstilling af nøgler, som er en følge af at nøgler overdraget i den sikredes varetægt er bortkommet/stjålet.

Den maksimale erstatning pr. skadetilfælde er kr. 200.000.

80.20 OPHØRSDÆKNING.

For VVS-Installatører der driver virksomheden som enkeltmandsvirksomhed (personlig hæftelse) ydes der dækning jf. forsikringens øvrige betingelser for skade/tab som konstateres efter ophør af virksomheden (herunder salg af virksomheden eller skifte af selskabsform), under følgende forudsætninger:

- ⌘ Ejeren til enhver tid kan dokumentere at have tegnet installatøransvarsforsikring i Lokal Forsikring, og at denne forsikring har været i kraft i mindst 3 år inden firmaets ophør eller overgang til anden selskabsform, og
- ⌘ Den fortsættende virksomhed på anmeldelsestidspunktet er forsikret i Lokal Forsikring - medmindre oprindelig ejer (sikrede) kan dokumentere at være uden indflydelse på virksomheden på dette tidspunkt.

90. FÆLLESBETINGELSER

For forsikringen gælder desuden Fællesbetingelser for Erhverv, betingelsesnummer 2200.00.1